

URBAN WALLS /ГРАДСКИ СТЕНИ/

Лаура Димитрова¹⁾

Резюме: Рецензия за самостоятелната изложба URBAN WALLS (ГРАДСКИ СТЕНИ) на Снежина Бисерова в галерия „Сан Стефано“, София. Изложбата разкрива субективното отношение на художничката към живота в градска среда, основаващо се както на артистичната ѝ интуиция, така и на задълбочено осмисляне на явленията и процесите в съвременния град.

Ключови думи: изложба, графично изкуство, дигитален печат

На 9 юли 2019 г. в галерия „Сан Стефано“, София беше открита изложбата „URBAN WALLS (ГРАДСКИ СТЕНИ)“ на зл. ас. г-р Снежина Бисерова от катедра „Визуални изкуства“ на Факултета по науки за образованието и изкуствата на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Изложбата се осъществява в рамките на проекта „Графични трансформации II“ с финансовата подкрепа на ФНИ на СУ. Тя предава усещането от едно субективно съприкосновение с живота в градска среда, постигнато както чрез проникновението на артистичната интуиция, така и чрез задълбочено осмисляне на явленията и процесите в съвременния град.

Градските стени са представени като документ, регистриращ сложното време от различни човешки истории, представи, събития, чувства,

¹⁾ Dr Prof. Laura Dimitrova, PhD, teaches at the Visual Arts Department (in the Faculty of Educational Studies and the Arts of Sofia University “St. Kliment Ohridski”).

She teaches Decorative Arts and Combination Techniques, Theory of the Artistic Image and Stylization and Ornament. Laura Dimitrova’s professional interests lie in the area of modern art and she has established herself both as an artist and a researcher. She has participated in solo exhibitions in Bulgaria, Serbia, Republic of North Macedonia, Poland, Hungary, France and Germany. Laura Dimitrova has taken part in a number of joint exhibitions, art symposia and projects in Bulgaria and abroad (such as the International Art Biennial ‘ARTIJA in Kragujevac, Serbia; the Ninth Biennial of small forms in Pleven; the International Art Symposium “Artefakt” in Veliko Gradiste, Serbia; the International ArtRozaliada exhibition in Veliko Tarnovo, among others).

Publications:

Dimitrova, Laura (2018). *Postmodern Ornament*. Sofia: St. Kliment Ohridski University Press..

взаимодействия и отношения, където изкуството, сътворено от хората, от своя страна се превръща в отражение на съвремието, но не огледално отражение, а много по-сложно – съставено от множество отражения – напластени, съпоставени, преплитащи се, или както казва авторката:

„В състояние на медитация времето изчезва. В реалния живот обаче времето се отъждествява с човешката история. То е мерна единица за екзистенцията. Историята е човешкото време – единственото време. Градските стени са време. Хората пишат своето време ден след ден... Хората творят изкуство. Изкуството е време...“

Изложбата включва серия от графични творби (34 графични листа, изпълнени в техниката дигитален печат върху сертифициран картон Platinum Etching 285 g/m²) и арт книга.

Серията от графични листове документира случващото се в съвременната градска среда: събития от градския живот – бъдещи, настоящи и минали; послания – отпечатани или облепващи стените – анонси и афиши, графити; спомени от хора и ситуации; откъси от текстове, фрази, знаци, букви, образи. Чрез интуитивния подбор на паметта всичко това е съчетано в графични колажи, изпълнени с нов смисъл и пресъздаващи субективни състояния и настроения, провокиращи размисъл за духовните стойности в противоречивия контекст на съвремието и общочовешките духовни стойности, надхвърлящи времевия обхват на конкретна епоха, т. е. без ограничения. Чрез творбите си Снежина Бисерова изтъква сложността на ситуацията, в която живее съвременният човек, от една страна, това е обезпредметяването на материалния свят (интернет пространството) и от друга – придаването на осезаемост на идеите, налични по „страниците“ и „стените“ на същото това пространство.

Основен метод при изграждането на всяка една от композициите в серията графични творби е отново играта на интуицията наред с овладяването въображение. Отделните композиционни елементи са „пренареждани“ колкото несъзнателно – динамични, колажирани, напластявани, толкова и преднамерено – споени, обединени в цялост, изпълнени с ритмика, кодове, авторови послания, „игри с отворен финал“.

Личните предпочитания и естетическите принципи на авторката бележат категорично тази серия от творби – „черно-белият“ поглед към действителността наред с „пренареждането“ са разпознаваеми характеристики в работата на Снежина Бисерова.

Едноименната арт книга логично се вписва в експозицията. Замислена и изпълнена като двуезично арт издание на български и на английски език, книгата е създадена по авторски текстове и фотографии на Снежина Бисерова и се състои от два графични листа с разгънат формат 43 x 115,5 см и краен формат след съгване 21,5 x 16,5 см. Цялостният графичен лист оформя условно книжно тяло (с нестандартна форма), което се разгръща и по нестандартен начин, за да насърчи субективното усещане и отношение, „индивидуалния прочит“ на книгата, а оттук и на действителността.

Лицевата страна на всеки лист от книгата представлява композиция от отделни и относително самостоятелни елементи и съответно гърбът на всеки лист – изображение в смесена техника – типография, активирана, в което само определени части от текста може да бъдат прочетени. Графичните листове на книгата са изпълнени в техниката дигитален печат върху хартия Hahnemühle 230 g/m² и са в лимитиран тираж от 15 екземпляра, ръчно сизнирани от автора.

И в книгата визуалните материали са документи на реалната съвременна градска среда, на съпътстващите я хаотичност и консумативност. В авторовата интерпретация отделни фрази, съхранили частично четивността на посланията си, излизат извън първоначалния си контекст и от конкретни думи, символи и буквени знаци се превръщат в елементи на игра, в която придобиват различно кодово значение, като например многократно повтореното, изписано, препокриващо се *„Градските стени са време. Думите са време. Историята е човешкото време (...)“* и завършващата фраза – *„А времето – дали е реално?“*, поставяща под съмнение всички предходни твърдения, защото както в изкуството, така и в живота често истината се оказва понятие субективно и относително.

И в книгата, и в цикъла от 34 графични творби авторката поставя акцент на „новия прочит“, на „прекодирането“ и „преосмислянето“ на ежедневно и обичайното и убедително отстоява идеята, че създадените от нея творби са артефакти, заредени с духовни послания, но и с ирония, надхвърлящи ограниченията на пространството и времето, надхвърлящи клишетата на традиционното разбиране и разчитане на думи, знаци, образи, истини, а това е идея, освобождаваща и същевременно основаваща се на ново отношение към артефактите и истините в съвременното.

В произведенията, представени на изложбата „URBAN WALLS (ГРАДСКИ СТЕНИ)“, Снежина Бисерова естетизира баналното, познатото пространство на градската среда и отстоява виждането си за неизбежното „сливане“ на съвременния човек с обобщеното, колкото реално, толкова и виртуално глобално пространство на съвременния град, който не е конкретно назован и затова може да бъде всеки един град навсякъде по света.

URBAN WALLS

Laura Dimitrova

Abstract: A review of Snezhina Biserova's solo exhibition URBAN WALLS at San Stefano Art Gallery in Sofia. The exhibition manifests the subjective attitude of the artist to a life in an urban setting, evolving on the basis of her artistic intuition as well as on an in-depth reflections of phenomena and processes under way in the city of today.

Key words: exhibition, graphic art, digital print